

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки та публічного управління

ЗАТВЕРДЖЕНО КАФЕДРОЮ
Завідувач кафедри

Вікторія МЕДВІДЬ
(протокол 1 вересня 2026 р. №1)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

Основи публічних комунікацій

освітньо-професійна програма Місцеве самоврядування
спеціальність D4 Публічне управління та адміністрування
галузь знань D Бізнес, адміністрування та право
рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи публічних комунікацій» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Місцеве самоврядування спеціальності D4 Публічне управління та адміністрування

Мова викладання державна

Розробник: О. Сердюк, професор кафедри економіки та публічного управління, к. е. н., доцент

01 вересня 2026 р.

Ольга СЕРДЮК

Погоджено гарантом освітньої програми «Місцеве самоврядування»

01 вересня 2026 р

Ольга СЕРДЮК

Схвалено радою з якості вищої освіти спеціальності «Публічне управління та адміністрування»
протокол від 01 вересня 2026 р № 1

Голова ради з якості вищої освіти спеціальності

Ольга СЕРДЮК

©ПДАУ 2026 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Загальна кількість годин	105	
Кількість кредитів	3,5	
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова	
Рік навчання (шифр курсу)	1 (D4 бд 2026)	1 (D4 бз 2026)
Семестр	1	1,2
Лекції (годин)	22	4
Практичні заняття (годин)	14	2
Самостійна робота (годин)	65	99
в т. ч. індивідуальні завдання, (годин)	-	50
Форма семестрового контролю	залік	

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Сформувати комплекс теоретичних знань щодо сутності, видів та моделей комунікації, структури та організації комунікативного процесу, технологій комунікації, методів комунікативного аналізу, сформувати навички ведення усної та письмової комунікації на основі системного знання про теорію комунікації та використання принципів, інструментів комунікацій у сфері публічного управління та адміністрування.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Вивчення дисципліни «Теорія комунікацій» базується на знаннях, компетентностях і навичках, які здобувачі освіти отримують у закладах загальної середньої освіти при вивченні таких предметів як «Українська мова та література», «Зарубіжна література», «Історія України та всесвітня історія», «Громадянська освіта».

4. Компетентності

– загальні:

ЗК03 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

ЗК08 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;

ЗК11 Здатність спілкуватися іноземною мовою;

ЗК12 Навички міжособистісної взаємодії;

ЗК13 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності);

– спеціальні:

ФК01 Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.

ФК03 Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки;

ФК12 Здатність до налагодження внутрішніх і зовнішніх комунікацій та використання технологій електронного врядування.

5. Програмі результати навчання:

ПРН12 Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.

ПРН17. Уміти налагоджувати внутрішні і зовнішні комунікації, зокрема із залученням технологій електронного врядування, для забезпечення соціальної згуртованості громад та знаходження консенсусу щодо територіального розвитку.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПРН12	Знати, розуміти та застосовувати наукові засади налагодження комунікації між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування
ПРН17	Знати, розуміти та застосовувати наукові засади забезпечення результативних та ефективних внутрішніх комунікації в органах державної влади і місцевого самоврядування
	Знати, розуміти та застосовувати наукові засади налагодження зовнішніх комунікацій для забезпечення соціальної згуртованості громад

6. Методи навчання і викладання

Словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда), наочні (ілюстрування); практичні методи (робота з навчально-методичною літературою, розв'язування практичних завдань); методи формування пізнавальних інтересів (навчальні дискусії, метод використання життєвого досвіду); методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети вивчення предмета, висування вимог, заохочення, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження); інтерактивні методи (моделювання професійних ситуацій, дискусії, аналіз ситуацій); комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність та різновиди комунікацій

Тема 2. Структура та моделі комунікативного процесу

Тема 3. Вербальна та невербальна комунікація

Тема 4. Діалоговий підхід до комунікації

Тема 5. Комунікативні девіації

Тема 6. Публічні виступи

Тема 7. Основи публічної комунікації та комунікативної культури

Тема 8. Комунікацій з громадськістю

Тема 9. Діяльність підрозділів інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю

Тема 10. Методи комунікативного аналізу

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма (D4ПУА_бд_2026)				заочна форма (D4ПУА_бз_2026)			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с. р.		л	п	с. р.
Тема 1. Сутність та різновиди комунікацій	10	2	2	6	12	2	-	10
Тема 2. Структура та моделі комунікативного процесу	12	4	2	6	10	-	-	10
Тема 3. Вербальна та невербальна комунікація	10	2	2	6	10	-	-	10
Тема 4. Діалоговий підхід до комунікації	9	2	-	7	10	-	-	10
Тема 5. Комунікативні девіації	10	2	2	6	10	-	-	10
Тема 6. Публічні виступи	10	2	2	6	10	-	-	10
Тема 7. Основи публічної комунікації та комунікативної культури	10	2	2	6	12	2	-	10
Тема 8. Комунікацій з громадськістю	10	2	2	6	12	-	2	10
Тема 9. Діяльність підрозділів інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю	10	2	-	8	10	-	-	10
Тема 10. Методи комунікативного аналізу	10	2	-	8	9	-	-	9
в т. ч. індивідуальні завдання (контрольна робота)	-	-	-	-	40	-	-	40
Усього годин	105	22	14	65	105	4	2	99

8. Теми семінарських занять

Не передбачено.

Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин	
	денна форма (D4ПУА_бд_2026)	заочна форма (D4ПУА_бз_2026)
Тема 1. Сутність та різновиди комунікацій	2	-
Тема 2. Структура та моделі комунікативного процесу	2	-
Тема 3. Вербальна та невербальна комунікація	2	-
Тема 4. Діалоговий підхід до комунікації	-	-
Тема 5. Комунікативні девіації	2	-
Тема 6. Публічні виступи	2	-
Тема 7. Основи публічної комунікації та комунікативної культури	2	-
Тема 8. Комунікацій з громадськістю	2	2
Тема 9. Діяльність підрозділів інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю	-	-
Тема 10. Методи комунікативного аналізу	-	-
Разом	14	2

Теми лабораторних занять

Не передбачено.

9. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин	
	денна форма (D4ПУА бд_2026)	заочна форма (D4ПУА бз_2026)
Тема 1. Сутність та різновиди комунікацій	6	10
Тема 2. Структура та моделі комунікативного процесу	6	10
Тема 3. Вербальна та невербальна комунікація	6	10
Тема 4. Діалоговий підхід до комунікації	7	10
Тема 5. Комунікативні девіації	6	10
Тема 6. Публічні виступи	6	10
Тема 7. Основи публічної комунікації та комунікативної культури	6	10
Тема 8. Комунікацій з громадськістю	6	10
Тема 9. Діяльність підрозділів інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю	8	10
Тема 10. Методи комунікативного аналізу	8	9
в т. ч. індивідуальні завдання (контрольна робота)	-	40
Разом	65	99

10. Індивідуальні завдання

Не передбачено.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю
ПРН12 Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування	Виконання завдань на практичних заняттях.. Виконання завдань самостійної роботи.
ПРН17. Уміти налагоджувати внутрішні і зовнішні комунікації, зокрема із залученням технологій електронного врядування, для забезпечення соціальної згуртованості громад та знаходження консенсусу щодо територіального розвитку	Виконання завдань на практичних заняттях.. Виконання завдань самостійної роботи..

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					
	денна форма (D4ПУА бд 2026)			заочна форма (D4ПУА бз 2026)		
	виконання завдань на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	Разом	виконання завдань на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	Разом
Тема 1. Сутність та різновиди комунікацій	10	3	13	-	5	5
Тема 2. Структура та моделі комунікативного процесу	10	3	13	-	5	5
Тема 3. Вербальна та невербальна комунікація	10	3		-	5	5
Тема 4. Діалоговий підхід до комунікації	-	3	3	-	5	5
Тема 5. Комунікативні девіації	10	3	13	-	5	5
Тема 6. Публічні виступи	10	3	13	-	5	5
Тема 7. Основи публічної комунікації та комунікативної культури	10	3	13	-	5	5
Тема 8. Комунікацій з громадськістю	10	3	13	10	5	15
Тема 9. Діяльність підрозділів інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю	10	3	13	-	5	5
Тема 10. Методи комунікативного аналізу	-	3	3	-	5	5
Індивідуальні завдання (контрольна робота)	-	3	3	-	40	40
Разом	70	30	100	10	90	100

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
10	<i>Високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Системні знання сутності, видів та моделей комунікації, структури та організації комунікативного процесу, методів комунікативного аналізу, запровадження та використання комунікаційних технологій у соціальних системах, принципів, інструментів комунікацій у сфері публічного управління та адміністрування, що дозволяє демонструвати при виконанні творчих завдань основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо налагодження внутрішніх і зовнішніх комунікацій в органах державної влади та місцевого самоврядування для забезпечення соціальної згуртованості громад</i>
8-9	<i>Належний рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Знання істотних ознак сутності, видів та моделей комунікації, структури та організації комунікативного процесу, методів комунікативного аналізу, запровадження та використання комунікаційних</i>

	технологій у соціальних системах, принципів, інструментів комунікацій у сфері публічного управління та адміністрування, що дозволяє демонструвати в стандартних ситуаціях основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо налагодження внутрішніх і зовнішніх комунікацій в органах державної влади та місцевого самоврядування для забезпечення соціальної згуртованості громад
6-7	<i>Достатній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Знання сутності, видів та моделей комунікації, структури та організації комунікативного процесу, методів комунікативного аналізу, запровадження та використання комунікаційних технологій у соціальних системах, принципів, інструментів комунікацій у сфері публічного управління та адміністрування, що дозволяє демонструвати за зразком основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо налагодження внутрішніх і зовнішніх комунікацій в органах державної влади та місцевого самоврядування для забезпечення соціальної згуртованості громад
0-5	<i>Рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання нижче достатнього.</i> Здобувач має початкові уявлення про сутність, види та моделі комунікації, структуру та організацію комунікативного процесу, методи комунікативного аналізу, запровадження та використання комунікаційних технологій у соціальних системах, принципів, інструментів комунікацій у сфері публічного управління та адміністрування, що забезпечує лише фрагментарне досягнення таких результатів навчання як вміння застосовувати основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо налагодження внутрішніх і зовнішніх комунікацій в органах державної влади та місцевого самоврядування для забезпечення соціальної згуртованості громад. Останнє не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

**Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи
здобувачами вищої освіти**

Кількість балів		Критерії оцінювання
денна форма	заочна форма	
3	5	<i>Високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Системні знання сутності, видів та моделей комунікації, структури та організації комунікативного процесу, методів комунікативного аналізу, запровадження та використання комунікаційних технологій у соціальних системах, принципів, інструментів комунікацій у сфері публічного управління та адміністрування, що дозволяє демонструвати при виконанні творчих завдань основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо налагодження внутрішніх і зовнішніх комунікацій в органах державної влади та місцевого самоврядування для забезпечення соціальної згуртованості громад
2	4	<i>Належний рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Знання істотних ознак сутності, видів та моделей комунікації, структури та організації комунікативного процесу, методів комунікативного аналізу, запровадження та

		використання комунікаційних технологій у соціальних системах, принципів, інструментів комунікацій у сфері публічного управління та адміністрування, що дозволяє демонструвати в стандартних ситуаціях основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо налагодження внутрішніх і зовнішніх комунікацій в органах державної влади та місцевого самоврядування для забезпечення соціальної згуртованості громад
1	3	<i>Достатній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Знання сутності, видів та моделей комунікації, структури та організації комунікативного процесу, методів комунікативного аналізу, запровадження та використання комунікаційних технологій у соціальних системах, принципів, інструментів комунікацій у сфері публічного управління та адміністрування, що дозволяє демонструвати за зразком основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо налагодження внутрішніх і зовнішніх комунікацій в органах державної влади та місцевого самоврядування для забезпечення соціальної згуртованості громад
0	0-2	<i>Рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання нижче достатнього.</i> Здобувач має початкові уявлення про сутність, види та моделі комунікації, структуру та організацію комунікативного процесу, методи комунікативного аналізу, запровадження та використання комунікаційних технологій у соціальних системах, принципів, інструментів комунікацій у сфері публічного управління та адміністрування, що забезпечує лише фрагментарне досягнення таких результатів навчання як вміння застосовувати основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо налагодження внутрішніх і зовнішніх комунікацій в органах державної влади та місцевого самоврядування для забезпечення соціальної згуртованості громад. Останнє не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

**Шкала та критерії контрольної роботи для здобувачів вищої освіти
заочної форми здобуття освіти**

Кількість балів	Критерії оцінювання
36-40	<i>Високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Системні знання сутності, видів та моделей комунікації, структури та організації комунікативного процесу, методів комунікативного аналізу, запровадження та використання комунікаційних технологій у соціальних системах, принципів, інструментів комунікацій у сфері публічного управління та адміністрування, що дозволяє демонструвати при виконанні творчих завдань основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо налагодження внутрішніх і зовнішніх комунікацій в органах державної влади та місцевого самоврядування для забезпечення соціальної згуртованості громад
31-35	<i>Належний рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Знання істотних ознак сутності, видів та моделей комунікації, структури та організації комунікативного процесу, методів

	комунікативного аналізу, запровадження та використання комунікаційних технологій у соціальних системах, принципів, інструментів комунікацій у сфері публічного управління та адміністрування, що дозволяє демонструвати в стандартних ситуаціях основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо налагодження внутрішніх і зовнішніх комунікацій в органах державної влади та місцевого самоврядування для забезпечення соціальної згуртованості громад
25-30	<i>Достатній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Знання сутності, видів та моделей комунікації, структури та організації комунікативного процесу, методів комунікативного аналізу, запровадження та використання комунікаційних технологій у соціальних системах, принципів, інструментів комунікацій у сфері публічного управління та адміністрування, що дозволяє демонструвати за зразком основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо налагодження внутрішніх і зовнішніх комунікацій в органах державної влади та місцевого самоврядування для забезпечення соціальної згуртованості громад
0-24	<i>Рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання нижче достатнього.</i> Здобувач має початкові уявлення про сутність, види та моделі комунікації, структуру та організацію комунікативного процесу, методи комунікативного аналізу, запровадження та використання комунікаційних технологій у соціальних системах, принципів, інструментів комунікацій у сфері публічного управління та адміністрування, що забезпечує лише фрагментарне досягнення таких результатів навчання як вміння застосовувати основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо налагодження внутрішніх і зовнішніх комунікацій в органах державної влади та місцевого самоврядування для забезпечення соціальної згуртованості громад. Останнє не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачене під час вивчення навчальної дисципліни

Комп'ютер (ноутбук), пристрій мультимедійний (проектор), проекційний екран, наявність мережі wi-fi.

13. Політика навчальної дисципліни

Політика щодо термінів та перескладання: здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання.

Політика щодо академічної доброчесності: виконані завдання здобувачами вищої освіти мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці «Академічна доброчесність» сайту ПДАУ

(<https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>).

Політика щодо використання інструментів штучного інтелекту: під час вивчення дисципліни здобувачам вищої освіти дозволяється використовувати інструменти штучного інтелекту (ШІ), як допоміжний засіб для навчання, пошуку та опрацювання інформації, аналізу й удосконалення власних навчальних робіт. Інформація, отримана за допомогою ШІ, повинна перевірятися за надійними джерелами, насамперед нормативно-правовими актами та іншими офіційними документами. Здобувач освіти несе персональну відповідальність за достовірність інформації, використаної у навчальній роботі. Використання ШІ для повного виконання практичних робіт замість здобувача освіти розглядається як порушення принципів академічної доброчесності, якщо умовами конкретного завдання не передбачено інше. У разі виявлення факту використання ШІ при виконанні практичних робіт здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Детальніше відповідальне, відкрите та академічно доброчесне використання систем штучного інтелекту в освітньому процесі ПДАУ нормативно врегульовано Правилами використання систем штучного інтелекту в освітньому процесі Полтавського державного аграрного університету (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/pravylavykorystannyashivosvitnomuprocesi_pdau.pdf).

Політика щодо відвідування: не дозволяються пропуски занять та запізнення з неповажних причин. Здобувачі освіти повинні приймати активну участь під час проведення занять, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи, що є допуском до підсумкового контролю. Обов'язкове вимкнення мобільних девайсів під час відвідування занять в аудиторії. В умовах впровадження дистанційної форми навчання за наявності об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, індивідуальний графік, знаходження на карантині тощо) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватися самостійно, на засадах академічної доброчесності. При цьому щотижня здобувач вищої освіти має звітувати через електронну пошту, або через систему дистанційного навчання LMS Moodle про стан виконання завдань та раз на тиждень – за графіком консультацій – виходити на онлайн-консультацію.

Політика щодо зарахування результатів неформальної \ неформальної освіти: здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Здобувачі можуть самостійно на платформах онлайн-освіти, шляхом участі у короткострокових навчальних програмах і проєктах (з видачею сертифіката) опановувати навчальний матеріал, який за змістом дозволяє набуті очікувані навчальні результати навчальної дисципліни.

Політика щодо оскарження результатів оцінювання: підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до директора інституту. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Воронка О., Леськів Г. Комунікативний менеджмент та основи керівництва : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2025. 240 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/9228>

2. Драгомирецька Н. М., Кандагура К. С., Букач. А. В. Комунікативна діяльність в державному управлінні : навч. посіб. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. 180 с. URL: http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/new_26_02_18-2.pdf
3. Дрешпак В. М. Комунікації в публічному управлінні : навч. посіб. Д. : ДРІДУ. НАДУ, 2015. 168 с. URL: <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/handle/123456789/3136>.
4. Комунікаційний інструментарій для державних службовців. К., 2018. 136 с. URL : <https://eu-ua.kmu.gov.ua/sites/default/files/communication-toolkit-a4u-mip-ukr.pdf>
5. Коник Д. Комунікаційні кампанії для зміни поведінки : практичний посібник. 156 с. URL : <https://cloud.phc.org.ua/index.php/s/aAxx95qd2jdKGBA#pdfviewer>
6. Конспект лекцій з дисципліни «Соціальні комунікації в управлінні» для студентів всіх спеціальностей / Укладач: К.Ю. Богомаз. Дніпродзержинськ, ДДТУ, 2016. 84 с.
7. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації. Київський ун-т ім. Тараса Шевченка. 2-е вид. доп. К. : Видавничий центр «Київський ун-т», 1999. 307 с. URL: <https://studfile.net/preview/7544387/>
8. Практика публічних комунікацій для об'єднаних громад. URL : https://drive.google.com/file/d/17vGWOra_DxqXTrWkMeKWf3SGGC2LqjT/view
9. Саврасова-В'юн Т. Комунікативний практикум : навч.-метод. посібн. Київ: Київ. стол. ун-т ім. Б. Грінченка, 2024. 184 с. URL : https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/49331/1/T_Savrasova_Viun_%D0%9A%D0%A0_2024_FUF_KM.pdf
10. Сумець О. М. Комунікативний менеджмент : навчальний посібник. Київ : Університет економіки та права «КРОК», 2024. 178 с. URL: <https://dspace.krok.edu.ua/entities/publication/e4a27a8a-36f0-48a7-a202-2b82b7dbf085>
11. Шпекторенко І. В. Комунікації в публічному управлінні : навч. посіб. / М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2024. 85 с.

Допоміжні

1. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
2. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах : Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80#Text>
3. Про звернення громадян : Закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text>
4. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
5. Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади. : Постанова Кабінету Міністрів України від 04.01.2002 № 3: URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3-2002-%D0%BF#Text>
6. Сердюк О. І. Організаційно-управлінський контент діяльності інформаційно-комунікаційних підрозділів місцевих органів виконавчої влади. *Вісник Полтавського державного аграрного університету. Серія «Публічне управління та адміністрування»*. 2024. № 1. С. 29–37. <https://journals.pdau.poltava.ua/index.php/pma/article/view/8/5> (DOI <https://doi.org/10.32782/pdau.pma.2024.1.5>)
7. Сердюк О. І., Глазов О. М., Демидкін О. М. Громадянська партиципація: від інструментів комунікації до комунікативної політики. *Вчені записки Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського. Серія: Державне управління*. Том 29 (68) № 2. 2018. С. 156-152. URL: http://pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/2_2018/30.pdf
8. Сердюк О. І., Канівець Д. А., Проценко Є. М. Ключові чинники розвитку комунікації органів місцевого самоврядування з громадськістю в умовах цифрової трансформації територіальних громад. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія Економічні науки*. 2024. №5 (334). С. 20-25. URL:

<https://heraldes.khmnu.edu.ua/index.php/heraldes/article/view/515>

(DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-334-3>)

9. Сердюк О. І., Мельник В. І. Ключові фактори позиціонування територіальних громад та розвитку комунікації органів місцевого самоврядування з громадськістю. *Успіхи і досягнення в науці. Серія «Управління та адміністрування»*. 2024. № 10. С. 749-758. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/18070/18127>

(DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-0\(10\)-749-759](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-0(10)-749-759))

10. Сердюк О. І. Мирна О.В., Ситник А. П., Мирний М. В. Розвиток е-демократії в об'єднаних територіальних громадах України. *Slovak international scientific journal*. 2020. № 47, VOL. 3. Р. 67-71. URL: <http://sis-journal.com/wp-content/uploads/2020/12/Slovak-international-scientific-journal-%E2%84%9647-2020-VOL.3.pdf>

11. Sytnyk O., Hrozna O., Filonenko D., M. Konoplyannikova, Serdiuk O. Development of interactive forms of communication through artificial intelligence. *Journal of Theoretical and Applied Information Technology*. 2024. Vol 102. No.21. 15th November. URL: <https://www.jatit.org/volumes/Vol102No21/14Vol102No21.pdf>

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України : Офіційний веб-портал. URL: <http://www.rada.gov.ua>
2. Громадський простір. URL: https://www.prostir.ua/category/kb/?filter-type=rozdil_bazy_znan&filter-value=effective-communication
3. Інститут масової інформації. URL : <http://imi.org.ua>
4. Комітет Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики. URL: <http://komsvobslova.rada.gov.ua/>
5. Міністерство інформаційної політики України. URL : <https://mip.gov.ua/>
6. Національне агентство України з питань державної служби. Офіційний веб-портал. URL: <https://nads.gov.ua/>
7. Полтавська міська рада. Офіційний сайт. URL: www.rada-poltava.gov.ua/
8. Полтавська обласна військова адміністрація : Офіційний веб-портал. URL: <http://www.adm-pl.gov.ua/>
9. Полтавська обласна рада та виконавчий комітет. Офіційний сайт.: <https://oblrada-pl.gov.ua/>
10. Президент України : Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/>
11. Урядовий портал : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>